



Cases Noves

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Camí rural a les Cases Noves
Emplaçament Riera del Tordell, prop dels Joncarets

Coordenades:

Latitud: 41.831165743294
Longitud: 1.7593013679799
UTM Est (X): 396976
UTM Nord (Y): 4631776

Classificació

Número de fitxa 08274 - 111
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Modernisme
Segle XIX-XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 5218-I. Aprovació definitiva comissió urbanisme 21/01/2003
Número inventari IPA 35324
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00028
Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huéllamo
Data de registre de la fitxa: dc., 02/02/2000 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dl., 11/10/2021 - 10:00

Descripció

Edificació destinada a habitatge amb diverses dependències auxiliars al seu costat i una era. L'edifici central consta de tres pisos i es troba reformat. Presenta diversos accessos des de l'exterior, dos d'ells mitjançant escales. Com a elements de destacar es poden mencionar un porxo trencaaigües sobre les escales i l'entrada, així com alguns dels elements de treball de ferro, com les reixes. El més interessant del conjunt és una petita construcció de planta quadrangular, amb porta coronada amb timpà llis, sobre la que hi ha un respirall circular calat. Està coberta amb teulada a quatre aigües amb escaquejat vermell i blanc i juntes de ceràmica vidrada en verd, a l'igual que el cràter que hi ha al coronament. Destaca també, el ràfec format per la imbricació de diverses filades de caps de totxo pla formant una volada de coberta potent, amb motiu formal d'escaquejat. La funcionalitat és la de pou per a donar aigua als safareigs construïts al seu costat (avui piscina) i el conjunt de cases. La data és de 1906.

Història

Josep Balaguer i de Bruguera era un gran propietari rural al municipi de Súria, qui tot i que vivia a Barcelona, venia a estiuejar a Súria amb la seva família i amics. S'estatjaven a la casa de la seva propietat anomenada Cases Noves d'en Balaguer, de construcció relativa moderna (1844, segons una llinda del portal). Balaguer va promoure la arribada del telèfon al poble, i havia tingut un dels primers cotxes elèctrics de Barcelona. Segons la visió local d'aquest personatge, es tractava d'un hisendat, socialment molt generós que es despenia fàcilment de les coses. Va vendre els terrenys de l'actual ajuntament i antigues escoles molt bé de preu. Pels volts de la dècada de 1920, jugant a la borsa, amb un període curt de temps va quedar arruïnat. Paral·lelament, s'anava venent les propietats de la finca de Súria, que amb el creixement del poble arran del descobriment de la potassa, agafaven la condició de terreny urbà. La gran propietat de Súria era la legítima procedent de les propietats del seu pare. La seva dona, Sofia Rabassa i Dalmau, era de família senyorial. Hi ha la tradició que van fer una gran fortuna a Amèrica i que en un assalt de pirates mentre s'adreçaven al port de Pineda de Mar van perdre tot l'or que portaven (PERAMIQUEL, 2000). En un cens de 1877 apareix com a "Cases Noves d'en Balaguer", amb dues edificacions d'un i tres pisos, una habitada i l'altre no. Cap el 1920 compra la casa el masover Mateu Castellà Camprubí.

Bibliografia

PERAMIQUEL COLS, Josep (2000) "Apunts sobre antecedents i hipòtesis sobre la casa Cal Balaguer del Porxo del Poble Vell de Súria". Document mecanografiat.

REGUANT i AGUT, Josep (1988) "Súria", Història de les comarques de Catalunya. Bages". Volum II, pp. 475-502, Manresa, Edicions Parcir, Edicions selectes.



